

ASGARI ÜCRET NE KADAR OLACAK?

Aydınlık Gazetesi, 19 Aralık 2020

Yıldırım Koç

Asgari ücret Türkiye’de 7 milyon dolayında işçiyi doğrudan ilgilendiriyor. Bir de asgari ücret düzeyine bağlı çeşitli düzenlemeler var.

2021 yılında asgari ücret ne kadar olacak?

KAPİTALİST DÜZENDE ÜCRETLER NASIL BELİRLENİR?

Kapitalist düzende işçilerin işgücü (veya emekgücü) bir metaya veya mala dönüşmüştür. Malların değeri de, onların üretimi ve yeniden üretimi için gerekli olan ortalama toplumsal verimlilikteki emekle belirlenir. Diğer bir deyişle, işçinin işgücünün değeri, onun ve bakmakla yükümlü olduğu kişilerin hayatta kalabilmeleri için gerekli olan miktardır.

Ancak işgücünün değeri ile fiyatı arasında bir fark vardır. Değeri, günün toplumsal koşullarında bir işçinin yaşaması için gerekli olan ortalama biyolojik ve toplumsal gereksinimlerle belirlenir. Ancak işgücünün fiyatı, işgücünün değerinin etrafında aşağı yukarı oynar. Bazı dönemlerde işgücünün fiyatı değerinin üstündedir; böylece işgücünün değeri de yükselir. Bazı durumlarda işgücünün fiyatı değerinin altındadır; bu durum da işgücünün değerini düşürme eğilimi yaratır.

İŞGÜCÜNÜN FİYATI NASIL BELİRLENİR?

Kapitalist düzende işgücünün fiyatı, işçi sınıfı ile sermayedar sınıfın karşılıklı güç dengelerine, mevcut ekonomik kaynaklara ve siyasal iktidarın ve hakim sınıfın, işçi sınıfına ilişkin tehdit algılamasına göre belirlenir.

İşçi sınıfının gücü, onun örgütlülüğüne, grev ve eylemlerine, siyasal gücüne ve tüketici olarak gücüne göre biçimlenir.

Diğer bir deyişle, kapitalist düzende ücretler “bilimsel” olarak belirlenmez. Kapitalist düzende, Ortaçağ Katolik Kilisesinin veya bazı çevrelerin “adil ücret” anlayışı işlemez. Ücretlerin belirlenmesinde geçerli ilke, rahmetli Süleyman Demirel’in ifadesiyle, “ne kadar ekmek, o kadar köfte”dir.

Ne kadar kaynak ve güç, o kadar ücret.

Kapitalist düzenin acımasızlığını, vahşetini, kural tanımazlığını, fırsatçılığını bilmeyenler veya unutanlar, yoksulluktan söz ederek ücretlerin artırılmasını isterler.

Kapitaliste ne, senin yoksulluğundan?

Tam tersine, sen yoksul olacaksın ve yoksul kalacaksın ki, çaresizlik içinde işgücünü düşük fiyattan (değerinin altında bir fiyattan) satacaksın.

Kapitalizm yoksulluk yaratarak ayakta kalır.

Hele hele işsizliğin arttığı koşullarda.

ASGARI ÜCRET NASIL BELİRLENİYOR?

Türkiye ciddi bir ekonomik krizden geçiyor. Kovid-19 bu ekonomik krizi daha da derinleştiriyor. Bazı sektörler bu krizden çok olumsuz etkilenmese de, özellikle işçilerin asgari ücret alarak çalıştığı sektörler büyük darbe yedi. Diğer bir deyişle, kaynaklar sınırlı.

Türkiye’de işçi statüsünde çalışanların sayısı 16 milyon dolaylarında. Bu insanların yaklaşık 7 milyonu asgari ücretle çalışıyor.

Asgari ücretli işçiler sendikalarda veya derneklerde örgütlü değil. Zaten örgütlü olsalar asgari ücret almazlar. Türkiye tarihinde sendikalı işçilerin ücretlerinin, artırılan asgari ücretin altında kaldığı

dönemler yaşandı. Ancak günümüzde sendika üyesi işçilerin ücretleri asgari ücretin üzerinde. Belki bir istisna, taşeron işçisiyken kadroya geçirilen işçilerin bazılarının durumu.

Bu durumda, asgari ücretli işçilerin önemli bir güç kaynağı, örgütlülükleri, yok.

Peki, Asgari Ücret Tespit Komisyonu'nda onları temsil eden Türk-İş'in bu konuda kitlesel bir girişimi var mı? Türk-İş'e bağlı sendikaların üyeleri, asgari ücretin artması için kitle eylemleri yapmaya hazır mı, niyetli mi? Hayır. Türk-İş, Komisyon çalışmaları sürecinde çeşitli açıklamalar yaparak asgari ücretin artırılması için çaba gösteriyor. Ancak el elin eşeğini türkü çağıra çağıra arar. Türk-İş güzel türkü çağırıyor, yalnızca güzel açıklamalar yapıyor; elinden ancak bu geliyor.

Peki, asgari ücretli işçiler, asgari ücretin artırılması için herhangi bir kitle eylemi yapıyorlar mı? 7 milyon asgari ücretlinin binde 1'i, 7.000 kişi eder. Çalışma Bakanlığı'nın önünde 7.000 kişi gösteri yaptı mı? Hayır. Onbinde 1'i, 700 kişi eder. 700 kişi de mi gösteri yapmadı? Hayır.

İşçilerin en önemli güç kaynaklarından biri, "siyasi güç"tür. Bizde işçiler iktidardaki partiye üye olarak veya seçimlerde oy kullanarak siyasi gücünü kullanır. Tek tek kişilerin iktidardaki partiye üye olması yalnızca onların sorunlarına çözüm getirebilir; ancak asgari ücreti artırmaz. Peki, yakında bir genel seçim var mı? Gözüküyor. Seçim yoksa, asgari ücretli işçilerin ücreti, olsa olsa TÜİK'in ilan ettiği tüketici fiyatları endeksi artış oranında artırılır. Eğer daha fazla artırılsa, birilerinin kafasında bir erken seçim var demektir.

Asgari ücretin ne kadar olacağına, bu etmenleri dikkate alarak, siz karar verin.